

ня корів-первісток в окремі групи і забезпечення енергетичної цінності раціону залежно від продуктивності і вгодованості на рівні 0,88–0,95 корм. од. і 10–11,5 МДж обмінної енергії в 1 кг сухої речовини раціону; введення коровам першої і другої лактації надбавки до раціону понад потреби на підтримання життєдіяльності організму і надій молока з урахуванням вгодованості на рівні 2–4 корм.од. з відповідним вмістом протеїну та інших поживних речовин, що дає змогу створити в тілі резерв, виявити потенційні можливості тварин та підтримувати високу стійку лактаційну криву; забезпечення оптимальних умов утримання та догляду за тваринами; проведення комплексної оцінки корів за молочною продуктивністю, відтворювальною здатністю та технологічними ознаками.

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.237.23: 636.22./28.082

В.Е. ГАПОНОВА

НАСЛЕДУЕМОСТЬ ПРИЗНАКОВ МОЛОЧНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ У КОРОВ ЧЕРНО-ПЕСТРОЙ ПОРОДЫ В ПЛЕМЕННЫХ ХОЗЯЙСТВАХ БРЯНСКОЙ ОБЛАСТИ

Неотъемлемой составной частью при разработке селекционных индексов и составлении селекционно-генетических программ является коэффициент наследуемости (h^2) признаков молочной продуктивности и типа коров.

В связи с изменившейся генетической ситуацией в молочных стадах, обусловленной использованием голштинов, показатели наследуемости молочной продуктивности изучены недостаточно. В стадах племенных хозяйств Брянской области (ОПХ «Брянское», ПЗ «Новый путь») у коров черно-пестрой (ЧП) породы и ее помесей с голштинами (Г) методом двухфакторного дисперсионного анализа вычислены коэффициенты наследуемости удоя и массовой доли жира в молоке.

Установлено, что величина коэффициента наследуемости молочной продуктивности (удой, массовая доля жира в молоке) выше у животных с низкой кровностью по голштинам (1/4, 3/8) и

© В.Е. Гапонова, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31–32

в консолидированных чистопородных черно-пестрых стадах, чем у животных с большей кровностью по улучшающей породе (1/2, 5/8). Так, в ОПХ «Брянское» коэффициент наследуемости удоя составил: черно-пестрые — 0,551, 1/4-кровные — 0,550, 3/8-кровные — 0,603, 1/2-кровные — 0,426 и 5/8-кровные — 0,432. В стаде племзавода «Новый путь» наследуемость удоя несколько выше, чем в ОПХ «Брянское» (0,458 — 0,626 против 0,426 — 0,603). Наследуемость жирномолочности выше в ОПХ «Брянское», чем в племзаводе «Новый путь» (0,587 — 0,681 против 0,422 — 0,483 соответственно).

Наследуемость признаков молочной продуктивности у коров черно-пестрой породы и их помесей с голштинами в племенных хозяйствах Брянской области

Порода, сочетание пород (дочери)	Пар «мать-дочь»	Удой			Массовая доля жира		
		h_m^2	h_o^2	h_{mo}^2	h_m^2	h_o^2	h_{mo}^2
<i>ОПХ «Брянское»</i>							
ЧП	170	0.305*	0.090*	0.156*	0.359*	0.008*	0.314*
1/4 Г	90	0.255*	0.093*	0.202*	0.367*	0.013*	0.252*
3/8 Г	81	0.234*	0.122*	0.247*	0.356*	0.008*	0.217*
1/2 Г	30	0.144*	0.081*	0.201*	0.256*	0.066*	0.256*
5/8 Г	20	0.125*	0.064	0.243*	0.162*	0.106	0.299*
<i>ПЗ «Новый путь»</i>							
ЧП	140	0.245*	0.068*	0.306*	0.207*	0.000	0.247*
1/8 Г	16	0.212*	0.115*	0.060*	0.330*	0.021	0.060*
1/4 Г	60	0.172*	0.147*	0.307*	0.394*	0.000	0.089*
1/2 Г	120	0.203*	0.042*	0.213*	0.240*	0.021	0.161*

* — достоверно.

Приведенные в таблице данные свидетельствуют о том, что доля наследственного влияния матерей в общем коэффициенте наследуемости в большинстве случаев выше доли наследственного влияния отцов. В ОПХ «Брянское» с увеличением кровности по голштинской породе происходит некоторое снижение доли влияния матерей на величину наследуемости удоя. В пяти случаях $h_m^2 > h_o^2$ и в двух из пяти $h_m^2 > h_{mo}^2$. В стаде коров племзавода «Новый путь» в четырех выборках $h_m^2 > h_{mo}^2$ и в трех $h_{mo}^2 > h_m^2$. В структуре наследуемости жирномолочности прослеживается некоторая тенденция снижения доли влияния матерей с увеличением кровности по голштинской породе (ОПХ «Брянское»). В исследовании установлено, что формирование

наследуемости признаков молочной продуктивности в большей степени обусловлено наследственностью матерей и сочетаемостью наследственности родителей. По нашему мнению, подобная ситуация создана тем, что быки-производители не оценены по качеству потомства.

*Брянская государственная сельскохозяйственная академия
(Российская Федерация)*

УДК 636.612.017.1.636.082.12

А.В. ГЕРАСИМЧУК

ОЦІНКА НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ЯК ФАКТОРА КОНСОЛІДАЦІЇ ПРОДУКТИВНОСТІ, РЕПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ ТА ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ТВАРИН

Стійке збереження високої продуктивності сільськогосподарських тварин великою мірою залежить від умілого використання людиною адаптаційних і захисних властивостей їх організму при розведенні в різноманітних господарських, кормових і екологіко-кліматичних умовах. Тому без знань генетики і фено-генетики адаптаційних особливостей тварин, ступеня генетичної дестабілізації норми реакції в умовах селекції та величини генетичного потенціалу резистентності не можна розробляти та здійснювати нові технології, спрямовані на підвищення продуктивності, поліпшення економічної віддачі тваринництва в племінних, промислових та індивідуальних господарствах.

Метою роботи було вивчення генетичного потенціалу імунологічного статусу організму великої рогатої худоби та його плейотропного впливу на формування продуктивності, відтворювальних якостей, стійкості лактаційної функції, життєздатності, тривалості господарського використання. Необхідність комплексної оцінки худоби молочного і м'ясного типів з урахуванням адаптаційних, морфо-фізіологічних, продуктивних ознак та визначення рівня впливу неспецифічної імунологічної реактивності в підвищенні ефективності добору тварин з бажаним генотипом визначали актуальність проведених досліджень. Здійснено обґрунтування та пошук шляхів використання в селекції особли-

© А.В. Герасимчук, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32